

ДРУГА ГЕНЕРАЦИЈА

Пише:
Владан
Косорић

Ванкувер, март 2010.

Код пријатеља сам, петак фебруар дванаести. Удобно заваљени у фотеље, уз пиво и закуску, у оној "никаквој" фебруарској вечери у којој су киша и облаци већ подобро откинули од ионако прекратког дана, пратимо ТВ пренос отварања Олимпијских игара. Пријатељ је земљак, Сарајлија, тако да је евоцирање успомена на ону нашу, једину домаћу Олимпијаду од прије двадесет и шест година неминовно. И кад се деси тај сада свима добро знани гаф са четвртим стубом, пред паљење олимпијског пламена, мој Сарајлија не издржи да не убади још једну успоредбу између њих и нас, и дизања и недизања, која баш и није за новине. Одобравајући се закикоћем док на-здрављамо један другом...

Е, ако је неко помислио да слиједи још једна од оних јадиковки о бољој прошлости – преварио се. Увјеравам читаоца да ми, овај пут, писати о томе није намјера. Дакле у часу највеће тв-напетости, кад *Gretzky* већ збуњено погледује у страну, а *Steve Nash* колута очима, као што ја сад прекидам мисли о давним олимпијским играма у Сарајеву, наше ћаскање о прошлим и садашњим олимпијадама прекида пријатељев син, утрчавши бучно у собу. Момчина од готово сто деведесет центиметара. Види се да је нагло изцикљао у висину, танких дјечачких костију, дивље раштркане косе, високо подигнутих јагодица, осмијех му у крупним очима... Након кратког "хи" упућеног мени, наставља се обраћајући оцу на енглеском језику. Без трага страног акцента, рођени Канађанин, (истини за вољу клинац је у Канаду стигао као четворогодишњак), пита га може ли да узме кључеве од аута. Скокнуге само да покупи дјевојку, па ће онда скупа на базен, на пливање. Земљак се накашље, баца један брз поглед са стране, у мом правцу, и онда одговори сину, онако, полушаљивим тоном, како га ништа не разумије и нек то све сад понови на српском. Очигледно, шоу је намијењен мени, а не сину који је навикнут да с родитељима комуницира на енглеском, тако му је лакше. Јуниор прихвата

игру и понавља питање на српском, с тим да *keys* и *swimming pool* задржавају и овај пут своју оригиналну – енглеску форму. Отац задовољно клима главом у мом правцу, читам му у очима једно поносно "јес' видио а?", а онда упућује насљедника у правцу кухиње и ладице у којој су кључеви и дечко тренутак касније нестаје у ходанику.

"Сто пута сам им рек'о да се у овој кући прича само српски..." подвлачи још једном, самозадовољно, мој друг, поруку коју ми је већ одаслао креирајући овај минијатурни породични игроказ минут раније.

Онда сам помислио на своју дјецу.

Зашто?

Млада Србадија из Ванкувера

Мислим да је у питању био онај поглед, благи израз досаде у младићевом оку, кад је отац одбио да га саслуша на енглеском језику. Искра коју спазим и препознам често и у очима својих клинаца. Поглед који каже да нас властита дјеца не узимају за озбиљно, али нам ето чине на вољу, што из сажаљења, што из практичних разлога. Тако је и овај пут једна неизговорена јуношина реченица: "ОК, пристајем на ову шараду, због твог госта, а баш ми и треба тај ауто", остала да виси у ваздуху. Или можда: *I'll let him feel good about himself... This time...*

Не разликујем се ни ја много од мог пријатеља. Овој се проблемати-

ци од наших печалбарских почетака посвећивала дужна пажња и у нашем дому. Правила употребе различитих језика установљена су давно. Терка има двадесет једну годину, син тек ушао у тинејџерске године. Ја се и данас својој дјечи углавном обраћам на матерњем језику, али им остављам слободу избора да ми одговоре како хоће. Уосталом, то вјероватно чини и мој пријатељ из приче, (кад гости

нису у близини). Они опет (дјеца), из године у годину све чешће бјеже у сигурност и комотност енглеског. Понекад се вјероватно многи од нас питају јесу ли ови наши данашњи тинејџери, двадесетогодишњаци, и они још старији, они исти клинци који су се прије десет, петнаест или више година уплашено прибијали уз нас, тискајући нам у руке своје мајунше, ознојене дланове, кад смо их овдје по први пут повели у школу... (Маме су остајале кући, одвећ неприпремљене за толики стрес, кришом отирући сузе и гледајући кроз прозор у правцу школе). Као јуче да је било кад нам се срце искидало надвоје "кад нам је у школи рекло" да их сад оставимо и да се по њих вратимо тек у три поподне. (Боже како ће без нас тамо издржати до три...).

Ипак, вољно смо их предали овдашњем систему с којим ћемо, могло би се рећи фиктивно, профрме, у циљу умиривања властите савјести, водити битку до данашњих дана, свако мало потежући пред њима ону стару изреку, научену давно од наших родитеља – *ех како је то било у моје вријеме*. Можда ће она у нашој верзији звучати мало другачије, прилагођена овдашњим приликама – *ех како је то некад било код нас...* Гунђаћемо тако, све до дана кад ћемо у очима наше дјеце препознати онај поглед од малоприје који ће и оз-

ваничити крај поменуте битке и њен давно одређени исход. Године пролазе, а ми и даље, у мањој или већој мјери истрајавамо на нашим "породичним језичким политикама" и ни за живу главу не бисмо ни себи ни другима признали да оне нису више исте какве су биле. Намјерно смо помало заборавили на нашу ријешеност и чврстину с којом смо на доласку себи дали завјет да ће наша дјеца говорити свој матерњи језик, баш као и њихови вршњаци који су остали у домовини. То сад ионако непотребно квари слику наше властите принципијелности.

Those are my principles, and if you don't like them... well, I have others. рекао би *Groucho Marx*.

Не бих ја овдје и овом приликом ни о језику... ни о очувању културе и традиције... То је ионако досадна, већ давно прежвакана тема наших журки и кућних окупљања овдје у крајевима у које смо давних деведесетих, измјестили наше животе. Те су приче у мањој или већој мјери јако сличне једна другој, чак и кад на први поглед одражавају потпуно супротна гледишта. Сличне у толикој мјери што им је дилема свима заједничка: "Како и колико од онога што смо до-нијели са собом, а не спада у категорију опипљивих ствари, пренијети на следећу генерацију?" О томе се доста паметног (и не толико паметног) већ рекло и написало. Нема се томе много шта додати или одбити.

Мени је у ствари пало на памет то, да ли се икада запитамо, сад кад од наше дјеце постају одрасли људи у овим далеким прекоморским градовима, како је њима (било) све ове године? Друга генерација имиграната с наших простора. Тај некакав двојни, балканско-сјеверноамерички, често веома збуњујући идентитет повезује их на овим просторима у једну, по броју доста велику комуноу и дјевојке и младићи се по њему почињу међусобно препознавати. Је ли истина или ми се само чини, да одвећ често мислимо да им је лако? Лакше него што је нама било? Вара ли ме осјећај или сам у праву кад кажем да већина од нас ријетко размишља о томе колико се наша дјеца комотно осјећају у властитој кожи? И колико им понекад својом себичношћу отежавамо животе? И колико смо у ствари властитом кривњом далеко од тога да их разумијемо. Да разумијемо да је поредак ствари у њиховим свјетовима унеколико различит од нашег и да је то савршено у реду. Да разумијемо то, да ОНИ нису нова генерација НАС?

Зато морамо бити пажљиви. Није њима лако. Нашој дјечи. Није им лако с нама, а није им лако ни са самим собом. Зато би можда некад требали мало да их оставимо на миру. Да не пегламо. Да не масирамо. А они ће већ знати да пронађу то што им недостаје да би били то што треба да буду.

Комплетни, своји, другачији, јединствени, и што је најважније, добри људи.

Radovic & Associates Notary Co.

Predrag Radovic, LL.B. Civil Law
Notary Public

• PROPERTY • ESTATE • CONTRACTS • MEDIATION • NOTARIZATION •

Imovinsko pravo (kupovina/prodaja nekretnina/biznisa i prenos vlasništva)
Nasljedno pravo (planiranje, testamenti, zdravstvene direktive)
Sve vrste ugovora i sporazuma (kupopodajni, iznajmljivanje, zajam)
Punomoći, deklaracije, oficijelne izjave, pozivi, saglasnosti
Overa svih dokumenata na engleskom i srpskom jeziku ("apostile").
Mortgages and Refinancing-Builder's Liens-Mediation

15 GODINA PRAVNOG ISKUSTVA

580-2608 Granville Street
Vancouver, BC, V6H3V3
www.notaryvancouver.ca

Tel: (604) 733-0004
Fax: (604) 733-0019
pradovic@notaryvancouver.ca